
MONOGRAFIE PRAWNICZE

WYROK SĄDU
I INSTANCJI W POLSKIM
PROCESIE KARNYM

MIŁOSZ KOŚCIELNIAK-MARSZAŁ

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

MIŁOSZ KOŚCIELNIAK-MARSZAŁ • WYROK SĄDU I INSTANCJI
W POLSKIM PROCESIE KARNYM

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Robert Kulski

**OCHRONA INTERESÓW ZBIOROWYCH W POSTĘPOWANIU
CYWILNYM**

Hubert Wysoczański

**PRAWO DO ZMIANY ORAZ POLECENIE ZMIANY TREŚCI
UMOWY O ROBOTY BUDOWLANE W ŚWIETLE WARUNKÓW
FIDIC**

Aleksandra Sikorska-Lewandowska

UCHWAŁY WŁAŚCICIELI LOKALI. STUDIUM PRAWNE

Przemysław Banasik

**SĄD ZAANGAŻOWANY SPOŁECZNIE – POŻĄDANY KIERUNEK
ZMIAN**

Małgorzata Sieradzka

**OPLĄTY PÓŁKOWE JAKO CZYN NIEUCZCIWEJ
KONKURENCJI**

Jarosław Grykiel

**UPRAWNIENIA WIERZycIELA Z UMOWY PRZEDWSTĘPNEJ
W RAZIE JEJ NIEWYKONANIA LUB NIENALEŻYTEGO
WYKONANIA PRZEZ DŁUŻNIKA**

Kinga Michałowska

**NIEMAJĄTKOWE WARTOŚCI ŻYCIA RODZINNEGO
W POLSKIM PRAWIE CYWILNYM**

Marcin Lemkowski

ŚWIADCZENIA ANTYCYPACYJNE

Grzegorz Klich

ZMIANA UMOWY W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

WYROK SĄDU
I INSTANCJI W POLSKIM
PROCESIE KARNYM

MIŁOSZ KOŚCIELNIAK-MARSZAŁ

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2017

Wydawca: Natalia Adamczyk

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2017**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-9878-5

ISBN e-book 978-83-255-9879-2

Pamięci mojego Taty

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Bibliografia	XV
Wykaz najważniejszego orzecznictwa	XXXVII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Zagadnienia ogólne	11
§ 1. Decyzje procesowe sądu	11
§ 2. Pojęcie wyroku	20
§ 3. Moc prawna wyroku	27
§ 4. Struktura wyroku	33
§ 5. Prawo do wyroku sądowego	36
§ 6. Wyrok jako przedmiot czynności procesowej	43
§ 7. Charakter oświadczeń zawartych w wyroku sądu I instancji	47
Rozdział II. Część wstępna wyroku sądu I instancji	53
§ 1. Wizerunek orła i preambuła wyroku	53
§ 2. Oznaczenie sądu, sędziów, ławników, oskarżycieli i protokolanta	61
§ 3. Data i miejsce rozpoznania sprawy oraz wydania wyroku	66
§ 4. Oznaczenie oskarżonego	68
§ 5. Opis i kwalifikacja prawna zarzucanego czynu	69
Rozdział III. Część dyspozytywna wyroku sądu I instancji	81
§ 1. Oznaczenie podmiotu rozstrzygnięcia	81
§ 2. Rodzaje rozstrzygnięć o zasadniczym przedmiocie procesu	89
§ 3. Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia	102
§ 4. Podstawa prawna rozstrzygnięcia	122
§ 5. Charakter prawny rozstrzygnięć dotyczących zasadniczego przedmiotu procesu	125
§ 6. Podpisy członków składu orzekającego	160
§ 7. <i>Votum separatum</i>	172
Rozdział IV. Część motywacyjna wyroku sądu I instancji	193
§ 1. Rodzaje uzasadnień i ich funkcje	193
§ 2. Język uzasadnienia	213
§ 3. Struktura uzasadnienia	220

Spis treści

§ 4. Wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia	226
§ 5. Wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia	234
§ 6. Uzasadnienie reakcji prawnokarnej	239
§ 7. Uzasadnienie rozstrzygnięć o charakterze akcesoryjnym	242
§ 8. Charakter uzasadnienia	244
Zakończenie	261
Indeks rzeczowy	271

Przedmowa

W literaturze procesu karnego problematyka dotycząca wyroków pojawiała się wielokrotnie, a jej całościowe omówienie można znaleźć w szczególności w wydanych w latach 80. ubiegłego stulecia monografiach E. Skrętowicza pt. „Wyrokowanie sądu pierwszej instancji w sprawach karnych” oraz „Wyrok sądu karnego pierwszej instancji. Z problematyki wyrokowania”. Zmiany stanu prawnego, jakie od tego czasu nastąpiły, a także istotne przemodelowanie stosunków społecznych oraz wpływ orzecznictwa konstytucyjnego i międzynarodowego, zwłaszcza Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, na krajowy porządek prawny, uzasadniają podjęcie zagadnienia dotyczącego wyroku sądu I instancji w procesie karnym. Warto przy tym zauważyć, iż wskazane wyżej pozycje monograficzne w znacznej mierze dotyczyły problematyki wyrokowania jako etapu rozprawy głównej, podczas gdy niniejsze opracowanie koncentruje się na zagadnieniach związanych z samym wyrokiem, na tle których jedynie pomocniczo omawiane są czynności prowadzące do jego powstania.

Podstawową, przyjętą w niniejszej pracy, metodą badawczą, służącą ustaleniu i analizie treści przepisów odnoszących się do podejmowanej problematyki, jest metoda językowo-logiczna, polegająca na wyjaśnianiu, interpretowaniu i porządkowaniu przepisów prawnych. Jako metoda wiodąca, służy nie tylko realizacji tego celu, ale również zmierza do wskazania wniosków pod adresem ustawodawcy oraz sądów motywujących ustnie i pisemnie wyroki. Metodę związaną z analizą tekstu prawnego stanowiła analiza dorobku naukowego doktryny w zakresie wyznaczonym celem badań. Nie mniej ważna stała się analiza polskiego orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, co w obliczu europeizacji postępowania karnego powinno służyć wypracowaniu optymalnych propozycji zmian, uwzględniających nie tylko dorobek judykatury Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, ale także intencje ustawodawcy europejskiego.

Miłosz Kościelniak-Marszał

Opole, wrzesień 2017 r.

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

EKPC	Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami Nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem Nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 665 ze zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1749 ze zm.)
KPK z 1969 r.	ustawa z 19.4.1969 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 13, poz. 96 ze zm.)
KPK z 1928 r.	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.3.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 33, poz. 313 ze zm.)

2. Czasopisma i publikatory

Biul. KKPK	Biuletyn Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego
Biul. PK	Biuletyn Prawa Karnego
Biul. SN	Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
CBOSA	Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
Cz. PKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Dz.Urz. WE	Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich

Wykaz skrótów

GS	Gazeta Sądowa
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
MP	Monitor Prawniczy
NP	Nowe Prawo
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAKat	Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach i Sądów Okręgowych
OSAŁ	Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Łodzi
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSN(K)	Orzecznictwo Sądu Najwyższego (Izba Karna)
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNSD	Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych
OSNwSK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, zbiór urzędowy, Seria A
OTK-B	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, zbiór urzędowy, Seria B
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr.-wkł.	Prokuratura i Prawo – wkładka
PS	Przegląd Sądowy
Prz.Sejm.	Przegląd Sejmowy
St. Pr.-Ek.	Studia Prawno-Ekonomiczne
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZNIBPS	Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego
Zb. Orz.	Zbiór Orzeczeń

3. Organy orzekające

ETPC	Europejski Trybunał Praw Człowieka
------------	------------------------------------

NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
SA	sąd apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SO	sąd okręgowy
TK	Trybunał Konstytucyjny
UE	Unia Europejska

4. Inne

art.	artykuł
b.m.w.	brak miejsca wydania
m.in.	między innymi
n.	następne
por.	porównaj
r.	rok
red.	redakcja
s.	strona
t.	tom
tj.	to jest
ust.	ustęp
w.	wiek
ze zm.	ze zmianami

Bibliografia

- Allerhand M.*, Kilka uwag o wyrokach konstytutywnych, *Polski Proces Cywilny* 1936, Nr 10
- Anapolski R.*, Jak przyspieszyć procesy karne – propozycje legislacyjne sędziów okręgu opolskiego, *Rzeczpospolita* z 11.6.2010 r., on-line
- Andrejew I.*, *Polskie prawo karne w zarysie*, Warszawa 1983
- Angerman K.K., Nowotny J., Przeworski J.*, *Komentarz do kodeksu postępowania karnego wraz z dotyczącymi ustawami i rozporządzeniami*, Warszawa 1930
- Artymiak G.*, Zasada kolegialności, w: *P. Wiliński*, *System Prawa Karnego. Zasady procesu karnego*, t. III, cz. 2, Warszawa 2014
- Association Internationale de Droit Pénal. XII Congrès International de Droit Pénal, Hambourg, 16–22 Septembre 1979, Actes du Congrès
- Augustyniak B., Eichstaedt K., Kurowski M., Świecki D.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2013
- Bachrach A.*, Glosa do wyr. SN z 13.1.1962 r., III K 989/61, *PiP* 1963, Nr 4
- Bafia J., Bednarzak J., Flemming M., Kalinowski S., Kempisty H., Stewierski M.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 1971
- Bafia J., Mioduski K., Siewierski M.*, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1987
- Banaszak B.*, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2009
- Bardach J., Leśniodorski B., Pietrzak M.*, *Historia ustroju i prawa polskiego*, Warszawa 1998
- Beling E.*, *Deutsches Reichsstrafprozessrecht*, Berlin 1928
- Bendetson W.*, O odpowiedzialności państwa za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy państwowych. Szkicowy przegląd podstawowych założeń oraz przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1956 r., *NP* 1957, Nr 3
- Bennecke H.*, *Beling Lehrbuch des deutschen Reichsstrafprozessrechts*, Berlin 1900
- Berutowicz W.*, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 1974
- Bieliński A.K.*, *Charakter podpisu w polskim prawie cywilnym materialnym i procesowym*, Warszawa 2007
- Bieńkowska B.*, O przedmiocie procesu karnego (na tle zasady kontradiktoryjności), *PiP* 1994, Nr 2
- Bieńkowska B., Kruszyński P., Kulesza C., Piszczek P.*, w: *P. Kruszyński* (red.), *Wykład prawa karnego procesowego*, Białystok 1998
- Bierć A.*, *Zarys prawa prywatnego. Część ogólna*, Warszawa 2012
- Bierling E.*, *Strafrechtsverhältnis und Strafprozessverhältnis*, w: *Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft*, t. 10, Freiburg 1890

- Binding K.*, Handbuch des Strafrechts, t. 1, Leipzig 1885
- Binding K.*, Strafrechtliche und strafprozessuale der Abhandlungen, t. 2, München 1915
- Birkenmeyer K.*, Deutsches Strafprozessrecht, Berlin 1898
- Birkenmeyer K.*, Deutsches Strafprozessrecht mit eingehender Bezugnahme auf die preussischen und bayerischen Ausfuhrungsbestimmungen Und unter Berücksichtigung des oesterreichischen Strafprozessrechts, Berlin 1898
- Bładowski B.*, Orzeczenia nieistniejące w cywilnym postępowaniu odwoławczym, NP 1991, Nr 1–3
- Błaszczak Ł.*, Orzeczenia nieistniejące (sententia non existens) w sądowym postępowaniu cywilnym, w: *Ł. Błaszczak* (red.), Wokół problematyki orzeczeń, Toruń 2007
- Bojańczyk A.*, Tożsamość oskarżonego, Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa 2006, Nr 2
- Bojarski A.*, Glosa, PS 2003, Nr 3 *Bojarski T.*, Ewolucja polskiego systemu prawa wykroczeń na tle rozwiązań europejskich, Annales UMCS 1993, vol. XL
- Bojarski T.*, Glosa do uchw. SN z 17.2.1972 r., VI KZP 78/71, NP 1972, Nr 7–8
- Bojarski T.*, Polskie prawo wykroczeń. Zarys wykładu, Warszawa 2003
- Boratyńska K., Górski A., Sakowicz A., Ważny A.*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2009
- Borkowska-Bagieńska E., Lesiński B.*, Historia prawa sądowego. Zarys wykładu, Poznań 2004
- Borkowski B.*, Ćwierć wieku z Temidą, GP 1983, Nr 19
- Bratoszewski J.*, Zdanie odrębne w procesie karnym, Warszawa 1973
- Bratoszewski J., Gardocki L., Gostyński Z., Przyjemski S., Stefański R., Zabłocki S.*, Komentarz do Kodeksu postępowania karnego, Warszawa 1998
- Broniecka R.*, Uzasadnienie wyroku w polskim postępowaniu karnym, Warszawa 2014
- Bross L.*, Jak podejmować decyzje, Warszawa 1965
- Buchała K.*, Uzasadnienie wyroku w części dotyczącej kary, NP 1967, Nr 3
- Budyn-Kulik M., Kozłowska-Kalisz P., Kulik M., Mozgawa M.*, Komentarz do art. 50 Kodeksu karnego, Warszawa 2010
- Bulsiewicz A.*, Charakter prawny roszczeń odszkodowawczych za niesłuszne skazanie lub oczywiście bezzasadne tymczasowe aresztowanie, PiP 1965, Nr 12
- Bunikowski D.*, Czy sądy tworzą prawo?, www.racjonalista.pl, dostęp 25.10.2012 r.
- Bunikowski D.*, Teoria deklaratoryjna i konstytucyjna wykładni (Aktywizm i pasywizm prawniczy), PiP 2005, Nr 11
- Bülow O.*, Die Lehre von den Prozesseinreden und Prozessvoraussetzungen, Giessen 1868
- Chojniak Ł., Wiśniewski Ł.*, Przyczyny niesłusznych skazań w Polsce, Warszawa 2012
- Cieślak M.*, Glosa do post. SN z 10.11.1966 r., V KRN 555/66, OSPiKA 1969, Nr 6
- Cieślak M.*, Glosa do uchw. SN z 21.3.1975 r., VI KZP 39/74, PiP 1975, Nr 11
- Cieślak M.*, Glosa do uchw. SN z 21.3.1975 r., VI KZP 39/74, PiP 1975, Nr 11
- Cieślak M.*, Glosa do uchw. SN z 24.5.1973 r., VI KZP 6/73, PiP 1974, Nr 5
- Cieślak M.*, Glosa do uchw. SN z 25.2.1960 r., VI KO 3/60, PiP 1961, Nr 2

- Cieślak M.*, Glosa do uchw. SN z 26.1.1961 r., VI KO 80/60, PiP 1961, Nr 11
- Cieślak M.*, Glosa do wyr. SN z 11.6.1960 r., V K 478/60, OSPiKA 1961, Nr 5
- Cieślak M.*, Glosa do wyr. SN z 12.11.1962 r., I K 568/61, NP 1963, Nr 4–5
- Cieślak M.*, Materialno-prawne oblicze warunkowego umorzenia, PiP 1971, Nr 3–4
- Cieślak M.*, Nieważność orzeczeń w procesie karnym PRL, Warszawa 1965
- Cieślak M.*, O pojęciu przedmiotu procesu karnego i w sprawie tzw. podstawy procesu, PiP 1959, Nr 8–9
- Cieślak M.*, Polska procedura karna. Podstawowe założenia teoretyczne, Warszawa 1984
- Cieślak M.*, Postępowanie karne. Zarys instytucji, Warszawa 1982
- Cieślak M.*, Proces karny, cz. II, Kraków 1953
- Cieślak M., Doda Z.*, Przegląd orzecznictwa SN w zakresie postępowania karnego (I półroczcie 1974 r.), Pal. 1975, Nr 3
- Cieślak M., Doda Z.*, Wyrok. Charakter i funkcje uzasadnienia, Pal. 1980, Nr 6–12
- Cieślak W.*, Prawo karne. Zarys instytucji i naczelne zasady, Warszawa 2010
- Czajka M.*, Wyrok uzasadnia się sam... (w nawiązaniu do felietonu prof. Jana Hartmana „Niechby wyrok uzasadniał się sam...” z Nr 1 „Midy”), Mida 2011, Nr 2
- Czaplarska I.*, Społeczny sędzia, Trybuna Ludu 1986, Nr 134
- Czelcow A.*, Radziecki proces karny, Warszawa 1955
- Czeszejko-Sochacki Z.*, Konstytucyjna zasada prawa do sądu, PiP 1992, Nr 10
- Czeszejko-Sochacki Z.*, O wymiarze sprawiedliwości w świetle Konstytucji, międzynarodowych standardów i praktyki, PiP 1999, Nr 9
- Czeszejko-Sochacki Z.*, Prawo do sądu w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, PiP 1997, Nr 11–12
- Czyżak M.*, Karnoadministracyjne, karnoskarbowe i quasi-karne formy odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, Wojskowy Przegląd Prawniczy 2004, Nr 1
- Dajczak W., Giaro T., Longchamps de Bérier F.*, Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, Warszawa 2009
- Daszkiewicz W.*, Prawo karne procesowe. Zagadnienia ogólne, Bydgoszcz 1999
- Daszkiewicz W.*, Proces karny. Część ogólna, Poznań 1995, 1996
- Dąbrowski S., Łazarska A.*, Uzasadnianie orzeczeń sądowych w procesie cywilnym, PS 2012, Nr 3,
- Dimitrijević D.*, Krivični postupak kao krivičnoprocesni odnos, Sarajewo 1955
- Dobrowolski P.*, Jawność postępowania: wszystko, co się dzieje na sali sądowej, jest wspólną sprawą, Dziennik Gazeta Prawna z 20.1.2012 r.
- Doda Z.*, Glosa do wyr. z 5.3.1984 r., I KR 6/84, NP 1988, Nr 1–6
- Doda Z., Gaberle A.*, Kontrola odwoławcza w procesie karnym. Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Komentarz, t. II, Warszawa 1997
- Domagalski M.*, Ławników w sądach cywilnych i karnych będzie jeszcze mniej, Rzeczpospolita z 16.3.2007 r.
- Domagalski M.*, Sędziowie mogą pomóc sobie tylko sami, Rzeczpospolita z 9.10.2013 r.
- Domagalski M.*, Wyrok bez oskarżonego wygląda niepoważnie, Rzeczpospolita z 21.2.2010 r.

- Drożdżak A.*, Śmierć „Człowieka”. 400 stron uzasadnienia wyroku, dłuższe areszty dla 8 skazanych, *Gazeta Krakowska* 17.6.2014 r.
- Dubs H.*, *Praxis änderungen. Eine metodologische Untersuchung über die Stellung des Richters zum eigenen Präjudiz*, Basel 1949
- Dudek D.* (red.), *Zasady ustroju III Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2009
- Działocha K.*, *Garlicki L.*, *Sarnecki P.*, *Sokolewicz W.*, *Trzeciński J.*, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 1999
- Działocha K.*, *Prawo do sądu w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, *Acta Universitatis Wratislaviensis Prawo CCXLVII*, Wrocław 1995
- Działocha K.*, *Prawo do sądu w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, w: *M. Jabłońska* (red.), *Polskie zmiany ustrojowe w literaturze prawniczej*, Wrocław 1997
- Ereciński T.*, *Gudowski J.*, *Iwulski J.*, *Komentarz do prawa o ustroju sądów powszechnych i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa*, Warszawa 2002
- Filar M.*, *Podstawy odpowiedzialności karnej podmiotów zbiorowych (na gruncie ustawy z 22 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary)*, w: *Odpowiedzialność karna podmiotów zbiorowych. Konferencja Jastrzębia Góra 12–14 październik 2003 r.*, *Apelacja Gdańska Wydanie Specjalne 2003*, Nr 3
- Fischer-Dieskau T.*, *Die Haftung aus der Vollstreckung anfechtbarer Urteile in rechtssvergleichender Darstellung*, Bonn 1961
- Flasiński M.*, *Wychowawcza rola ustnych motywów*, GP 1976, Nr 10
- Foschini G.*, *Sistema del diritto processuale penale*, Mediolan 1956
- Gaberle A.*, *Dowody w sądowym procesie karnym*, Kraków 2007
- Gapska E.*, *Czynności decyzyjne sądów w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2010
- Gapska E.*, *Ewolucja koncepcji orzeczeń prawnie nieistniejących w postępowaniu cywilnym*, w: *K. Flaga-Gieruszyńska* (red.), *Ewolucja polskiego postępowania cywilnego wobec przemian politycznych, społecznych i gospodarczych*, Warszawa 2009
- Gapska E.*, *Wady orzeczeń sądowych w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2009
- Gardocka T.*, *Prejudycjalność w polskim procesie karnym*, Warszawa 1987
- Gardocki L.*, *Glosa do uchw. SN z 5.4.1973 r.*, VI KZP 80/72, OSPiKA 1973
- Gardocki L.*, *Prawo karne*, Warszawa 2006
- Garlicki L.*, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2003
- Garlicki L.*, *Prawo do sądu*, w: *Prawa człowieka. Model prawny*, Warszawa 1991
- Garus-Ryba J.*, *Osoba prawna jako podmiot przestępstwa – modele odpowiedzialności karnej podmiotów zbiorowych*, *Prok. i Pr.* 2003, Nr 2
- Glaser J.*, *Handbuch des Strafprozess*, t. 1, Leipzig 1883
- Glaser J.*, *Handbuch des Strafprozess*, t. 2, Leipzig 1885
- Glaser S.*, *O prejudycjalności wyroków karnych*, *Polski Proces Cywilny* 1934, Nr 12
- Glaser S.*, *Polski proces karny w zarysie wraz z prawem o ustroju sądów powszechnych*, Kraków 1934
- Glaser S.*, *Mogilnicki A.*, *Kodeks karny. Komentarz*, Kraków 1934

- Goldschmidt J.*, *Der Prozess als Rechtslage*, Berlin 1925
- Gostyński Z.*, *Bratoszewski J. i in.* (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 1998
- Gostyński Z.*, *Stefański R.A.*, *Zabłocki S.* (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2004
- Górecki P.*, Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne jako gwarancja przestrzegania praw człowieka, *Studia Erasmiانا Wratislaviensia* 2010, Nr 4
- Górska K.*, *Zachowanie zwykłej formy pisemnej czynności prawnej*, Warszawa 2007
- Grabarczyk G.*, Środek karny podania wyroku do publicznej wiadomości oraz publikacja wizerunku sprawcy przestępstwa, *Prok. i Pr.* 2007, Nr 12
- Grajewski J.*, Podstawowe założenia postępowania nakazowego w procesie karnym Niemieckiej Republiki Demokratycznej, NP 1987, Nr 4
- Grajewski J.*, Postępowanie nakazowe – epizod czy reguła w polskim prawie karnym procesowym, NP 1987, Nr 11–12
- Grajewski J.*, *Przebieg procesu karnego*, Warszawa 2005
- Grajewski J.*, *Paprzycki L.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Kraków 2003
- Grajewski J.*, *Paprzycki L.*, *Steinborn S.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Kraków 2006
- Grajewski J.*, *Paprzycki L.*, *Steinborn S.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, LEX/el. 2011
- Grajewski J.*, *Skrętowicz E.*, *Kodeks postępowania karnego z komentarzem*, Gdańsk 1996
- Grünhut M.*, *Alternative Tatsachenfeststellung in Strafprozess*, w: *Monatsschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtsreform*, b.m.w. 1934
- Grzegorzczak T.*, *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz*, Warszawa 2008
- Grzegorzczak T.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2004
- Grzegorzczak T.*, *Komentarz do Kodeksu postępowania karnego*, Kraków 2003
- Grzegorzczak T.*, Podmiot zbiorowy jako quasi-strona postępowania karnego i karnego skarbowego, PS 2007, Nr 2
- Grzegorzczak T.*, Rzetelne postępowanie odwoławcze i kasacyjne, w: *J. Skorupka, W. Jasińska* (red.), *Rzetelny proces karny. Materiały konferencji naukowej Trzebiezowice 17–19 wrzesień 2009*, Warszawa 2010
- Grzegorzczak T.*, Wydawanie wyroków na posiedzeniu w znowelizowanej procedurze karnej, PS 2003, Nr 9
- Grzegorzczak T.*, *Tylman J.*, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2009
- Grzegorzczak Ch.*, *Tropper M.*, *Gardies J.-L.*, *Statutory Interpretation in France*, w: *Interpreting Statutes: A Comparative Study*, Aldershot, Dartmouth 1991
- Grzeszczyk W.*, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, b.m.w. 2012, Warszawa
- Grzeszczyk W.*, Wątpliwości proceduralne związane ze stosowaniem ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, *Prok. i Pr.* 2004, Nr 1